

DOKUMENTY

Pápežská rada pre laikov

II Pontificio consiglio per i laici

apríl /2012

Pápežská rada pre laikov (PRpL) vydala v apríli t.r. útlú brožúrku pod rovnomenným názvom určenú pre širokú verejnosť, ktorá prináša všeobecný obraz o jej poslaní a úlohách, ako aj o jej orgánoch a štruktúre. Pápežská rada pre laikov je samostatné vatikánske dikastérium, ktoré odvodzuje svoju existenciu od pápežského Magisteria, a zvlášť z príslušných dokumentov a smerníc pápežov o rímskej kúrii.

Brožúrka je rozdelená na tri hlavné časti. Prvá časť predstavuje Pápežskú radu pre laikov ako súčasť rímskej kúrie, zriadenej pre napomáhanie a koordinovanie apoštolátu laikov. Ako sa v texte uvádza, po Druhom vatikánskom koncile sa v Cirkvi obnovilo vedomie jej poslania vo svete, čo viedlo k veľkej reforme rímskej kúrie. Pápež Pavol VI. vydal apoštolskú konštitúciu *Regimini Ecclesiae Universae* (15. augusta 1967), na základe ktorej boli k existujúcim vatikánskym kongregáciám, tribunálom a úradom pridané nové dikastéria a sekretariáty s cieľom lepšie odpovedať na potreby čias a uskutočňovať učenie a nariadenia koncilu. Pôvod Pápežskej rady pre laikov siaha k návrhu formulovanému v bode 26 koncilového dekrétu *Apostolicam actuositatem* o apoštoláte laikov, kde sa uvádza: „Nech sa na pomoc a rozvoj apoštolátu laikov zriadi pri Svätej stolici osobitný sekretariát ako ústredie, ktoré by vhodnými prostriedkami poskytovalo správy o rozmanitých apoštolských podujatiach laikov, venovalo by sa skúmaniu aktuálnych problémov, ktoré vznikajú na tomto poli, a svojimi radami by pomáhalo hierarchii a laikom v apoštolskej činnosti. V tomto sekretariáte nech sú zastúpené rozličné hnutia a diela apoštolátu laikov celého sveta a nech v ňom s laikmi spolupracujú aj duchovní a rehoľníci“.

Oficiálne bol tento úrad pod názvom *Consilium de Laicis* zriadený na päťročné skúšobné obdobie Pavlom VI. prostredníctvom motu proprio *Catholicam Christi Ecclesiam* (6. januára 1967) na päťročné skúšobné obdobie. Po desiatich rokoch vydal Pavol VI. motu proprio *Apostolatus peragendi* (10. decembra 1976), ktorým zreformoval tento úrad a definitívne ho zaradil medzi dikastéria rímskej kúrie pod názvom *Pápežská rada pre laikov*, pričom ho nazval jedným z najlepších plodov

koncilu. Zaujímavosťou je, že pápež Ján Pavol II. ešte ako krakovský arcibiskup bol niekoľko rokov konzultantom tohto dikastéria, ktorého štruktúru a základné kompetencie potvrdil v apoštolskej konštitúcii *Pastor Bonus* o rímskej kúrii (28. júna 1988).

Brožúrka ďalej predkladá čitateľovi povahu a cieľ pápežskej rady, jej štruktúru (sekretariát, členovia, konzultori), spôsob práce ako aj poradné orgány. Významným historickým medzníkom pre toto dikastérium bolo 7. valné zhromaždenie Biskupskej synody na tému Povolanie a poslanie laikov v Cirkvi a vo svete r. 1987, na ktorej sa zúčastnil významný počet veriacich laikov z celého sveta a ktorej ovocím bola posynodálna apoštolská exhortácia Jána Pavla II. *Christifideles laici* z r. 1988. Táto exhortácia je dodnes základným referenčným bodom pokiaľ ide o povolanie veriacich laikov, ich účasť na živote a poslaní Cirkvi, a ich službu pre ľudstvo a pre spoločnosť. Tento dokument je pre PRpL akoby *magnou chartou*, ktorá ju inšpiruje a vedie v jej práci.

Brožúrka ďalej predstavuje oblasti, ktorým sa venuje pápežská rada: udržiava kontakty s biskupskými konferenciami a miestnymi cirkvami, so združeniami laikov, s cirkevnými hnutiami a novými spoločenstvami (napr. zriaďuje a schvaľuje stanovky medzinárodných laických združení); zaoberá sa angažovaním laikov vo svete, povolaním a poslaním ženy v Cirkvi a v spoločnosti; venuje sa pastorácii mladých a v neposlednej miere aj oblasti športu, ako miesta prinášajúceho výchovné a etické výzvy.

Druhá časť sa podrobnejšie venuje prvým rokom fungovania a rozvoja *Consilium de Laicis*, z ktorého potom vznikla Pápežská rada pre laikov; predstavuje jej všeobecné i špecifické kompetencie a spomína aj odčlenenie sekcie, z ktorej bola následne zriadená Pápežská rada pre rodinu (1981).

V tretej časti sú publikované základné inštitucionálne dokumenty týkajúce sa zriadenia Pápežskej rady pre laikov: motu proprio Pavla VI. *Catholicam Christi Ecclesiam* (1967), motu proprio Pavla VI. *Apostolatus peragendi* (1976) a časti apoštolskej konštitúcie *Pastor Bonus* o rímskej kúrii, týkajúca sa Pápežskej rady pre laikov (čl. 131-134).

-sg-

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

COMECE a OCIPE

Europe Infos

N. 151/2012, Brusel, Belgicko

Predkladané vydanie informačníka o aktuálnom dianí v Európskej únii prináša sériu zaujímavých článkov. Jeden z nich sa venuje diskutovanej téme bankovej únie. Autor článku informuje o návrhu opatrení, ktoré 6. júna t.r. predostrel komisár EÚ Michel Barnier.

Eva Saenzová-Diezová, expertka na Egypt, sa v ďalšom článku zamýšľa nad tým, aký scenár môže nastať pre koptských kresťanov v tejto krajine po júnových prezidentských voľbách. Vychádza z politickej situácie v krajine a pripomína, že na rozdiel od minulosti, sa teraz kopti rozhodli aktívne bojovať za svoje práva a neostať len menšinou, ktorej postavenie sa líši od moslimskej skupiny obyvateľstva.

Ďalší príspevok je zhrnutím toho, ako cirkev prispieva do oblasti európskej kohéznej politiky. Sekretariát COMECE vypracoval spoločné stanovisko, na ktorom sa mimoriadne podieľala Rada komisie nemeckých biskupov a jej ekumenickí partneri, Komisia pre cirkev a spoločnosť pri Konferencii európskych cirkví a splnomocnenci Rady evanjelických cirkví v Nemecku. Práve v štruktúrach cirkví a ich tradíciách sa odzrkadľuje historická, kultúrna a geografická rôznorodosť európskych regiónov. Cirkvi medzi sebou udržiavajú úzke kontakty a vzťahy, realizujú spoločné projekty, či podporujú tvorbu makroregionálnych stratégií. Prínos cirkví pre európsku zjednocovaciu politiku je v článku zhrnutý do oblasti vzdelávania, kultúry a sociálnej inklúzie.

Titulok ďalšieho príspevku sa vracia ku konferencii OSN o trvaloudržateľnom rozvoji Rio+20 – hovorí o jej výsledkoch ako o budúcnosti, ktorú si neželáme. Toto zhodnotenie vychádza zo záverečného dokumentu, ktorý sa niesol pod názvom „Budúcnosť, ktorú si želáme“. Tento však nenašiel patričnú odozvu ani na verejnosti, ani v kruhoch odborníkov. Spomínaná konferencia OSN mala viesť k novým podnetom v oblasti ochrany životného prostredia. V popredí bola tematika tzv. zeleného hospodárstva (Green Economy), čo signalizuje smerovanie k využívaniu obnoviteľných foriem energií, vzorom efektívnej výroby a zodpovednej spotreby. Ide však o vytváranie ďalšieho trhu. Rio+20 hovorí o výzvach, ale nerozvíja túto koncepciu, nedáva odporúčania na realizáciu nejakých mechanizmov, ani neponúka nejaký harmonogram

na jeho dosiahnutie a napokon nestanovuje na tieto úlohy ani žiaden rozpočet. Viac sa čitatelia dozvedia v spomínanom príspevku.

V marci prebiehal na pôde Európskeho parlamentu už po druhý raz *Európsky týždeň za život*. Celé podujatie organizovalo COMECE v spolupráci s pro-life orientovanými europoslancami. Nosnými témami jednotlivých dní boli paliatívna starostlivosť v kontexte boja proti rakovine v Európe, výskum kmeňových buniek či nový európsky program pre výskum Horizont 2020. Na záver podujatia bola predstavená európska občianska iniciatíva Jeden z nás, ktorej cieľom je uznanie dôstojnosti a ľudských práv od počatia človeka.

Na stretnutí tiež COMECE oficiálne predstavila dôležitý dokument pracovnej skupiny pre bioetiku zameraný na tému „sexuálneho a reprodukčného zdravia“. Zdôrazňuje sa v ňom, že právo na potrat neexistuje v žiadnej medzinárodnej deklarácii a EÚ nedisponuje kompetenciami nariaďovať krajinám postupy v tomto smere, môže im predkladať iba odporúčania. Pozornosť sa tiež venovala samotnému pojmu „reprodukčné zdravie“, podľa doposiaľ platnej káhrskej deklarácie sa potrat neschvaľuje. Dokument tiež odporúča používať iný vhodnejší výraz, menej ideologicky ovplyvnený.

Témou „sexuálneho a reprodukčného zdravia“ sa zaoberá aj ďalší článok. Theresa Okaforová, riaditeľka Nadácie pre africké kultúrne dedičstvo, v interview pre COMECE uvádza ako zmena hodnôt v Európe poznačuje pomoc krajinám tretieho sveta. Ženám sa napríklad falošne vysvetľuje myšlienka slobody ako právo, rozhodovať o vlastnom tele, bez ohľadu na to, že sa pritom popiera právo na život. Pre rozvojové krajiny sú tiež vo svete vytvárané programy na podporu interrupcií.

Na záver sa môžu čitatelia oboznámiť s myšlienkami predsedu Európskej rady Hermana Van Rompuya, ktoré zazneli v jeho prejave 4. júna t.r. v kaplnke Vzkriesenia v Európskom parlamente. Hovoril o svojej vízii zjednotenej Európy založenej na hodnotách a kresťanskom presvedčení, kde starosť o iných pomôže nájsť ľuďom cestu k sebe samým. Práve v súčasnom období krízy by sa nemali národy Európy zaoberať len vlastnou situáciou, ale mali by sa starať o tých druhých. Rompuy nazýva Európsku úniu spoločenstvom, v ktorom sa tvoria vzťahy medzi štátmi, národmi a ľuďmi.

Generálny sekretariát Konferencie biskupov Francúzska**Cirkev a médiá***Documents Episcopat N. 5/2012*

V tomto čísle *Documents Episcopat* informuje hovorca Konferencie biskupov Francúzska Mons. Bernard Podvin o skúsenostiach z práce s médiami a načrtáva hlavné praktické a pastoračné línie mediálnej komunikácie. Najskôr porovnáva reakciu publika na posolstvo, ktoré dnes tlmočí cez médiá, s vystúpením sv. Pavla pred aténskymi filozofmi, ktoré sa rovnako stretlo s tromi základnými typmi reakcií: výsmešnou, umiernenou kritickou a úprimne sa zaujímavou. Dnešná počítačová kultúra má však aj znaky, ktoré v dobe sv. Pavla boli neznáme. Internet umožňuje nebývalé šírenie kresťanského posolstva, no zároveň končí doba priameho a direktívneho spôsobu odovzdávania informácií. Hlavným pedagogickým motom sa stáva interaktívnosť.

Mons. Podvin cituje výzvy posledných pápežov i synody biskupov, aby sa Cirkev nebála vstúpiť do nového mediálneho sveta a naznačuje hlavné zásady tohto komunikačného procesu. Poukazuje na nutnosť čerpať informácie zo serióznych zdrojov, nadviazať

vzťah s miestnymi médiami, ale aj na potrebu modlitby a spätnej väzby (či je pre prijímateľov odovzdané posolstvo pochopiteľné).

Súčasná mediálna situácia sa vyznačuje tým, že sa v nej objavujú najrôznejšie správy (arabská jar, katastrofa vo Fukushime, smrť bin Ladina, ekonomická kríza), ktoré sú akoby na jednej úrovni, a často vyvstáva problém zorientovať sa v nich. Ľudia sú dnes formovaní svetom médií, a preto je dôležité, aby prítomnosť Cirkvi v ňom bola v službe pravde, lásky a radosti z viery, t.j. musí byť úprimná, srdečná a radostná. Má predstavovať a podporovať blízkosť kresťanského spoločenstva človeku vo sfére charitatívnej, výchovnej, sociálnej i duchovnej. Cirkev má prostredníctvom médií vstupovať do verejných diskusií, ale aj šíriť pohľad Druhého vatikánskeho koncilu na Cirkev. Netreba však zabúdať, že komunikácia je v prvom rade otázkou živého vzťahu, a nemožno odovzdať to, čo sme prv neprijali do svojho vnútra.

-ms-

Nemecká biskupská konferencia**Olympijské hry – Paralympiáda – Londýn 2012***Sekretariat DBK u. EKD 2012*

Pri príležitosti XXX. letných olympijských hier, ktoré sa konali v Londýne a nadchádzajúcej XIV. paralympiády vydala Nemecká biskupská konferencia spoločne s Evanjelickou cirkvou v Nemecku (EKD) brožúrku pod názvom „Uprostred“. Je adresovaná

všetkým nemeckým účastníkom olympiády, športovcom, trénerom, terapeutom, technikom a funkcionárom. Vrcholovým športovcom a ich tímom ponúka možnosť načerpania duchovných síl a poukazuje tiež na ľudské hranice.

-Ph-

Nemecká biskupská konferencia**Katolícka cirkev v Nemecku: Čísla a fakty 2011/12***Arbeitshilfen Nr. 257/2012*

Obsahom tejto publikácie, ktorú vydáva sekretariát Nemeckej biskupskej konferencie sú súhrnné štatistické informácie zo života Katolíckej cirkvi v Nemecku. Už po druhý raz sa čitateľom dostáva do rúk prehľadná brožúrka, využívajúca moderné prvky zobrazenia ako sú schémy, diagramy, grafy či

osobné svedectvá. Prezentované údaje predstavujú kľúčové dáta z oblasti cirkevného života, počet katolíckych škôl a predškolských zariadení, mieru angažovanosti Katolíckej cirkvi v médiách, prácu cirkevných diel pomoci a hospodárenie zväzu diecéz Nemecka.

-Ph-

ZAHRANIČNÉ PERIODIKÁ

Odborný časopis a úradný orgán rímskokatolíckych biskupstiev Švajčiarska

Schweizerische Kirchen-Zeitung

N. 26/2012

Švajčiarske cirkevné noviny sa vo viacerých číslach venujú aktuálnej téme otvorenia Druhého vatikánskeho koncilu, ktorého 50. výročie si t. r. pripomínáme.

V jednom z článkov sa nám ponúka pohľad na koncilové zhromaždenie, ktoré hovorí „Áno, môžeme“, toto „áno“ je príležitosťou Cirkvi byť vo svete a pre svet dneška. Autor príspevku hovorí o prvotnom nadšení, ktoré sprevádzalo otvorenie koncilu a zdôrazňuje dôležitosť takéhoto nastavenia aj v dnešnej dobe, byť otvorení pre „znamenia čias“.

V dňoch 10. –17. júna t.r. sa konal v Dubline 50. svetový eucharistický kongres. Toto stretnutie sa nieslo pod heslom: *Eucharistia - spoločenstvo s Kristom a medzi sebou*. Názov spomínanej témy má svoje korene v koncilovom dokumente *Lumen gentium*. Dublin – bol i v minulosti dejiskom takéhoto stretnutia. Na tohoročnom kongrese však vládla celkom iná atmosféra než pred 80 rokmi, keď sa záverečnej bohoslužby zúčastnila asi štvrtina obyvateľov Írska. Katolícka cirkev v Írsku,

poznačená nedávnymi škandálmi sexuálneho zneužívania, sa vydala na cestu uzdravovania a obnovy. Témy obnovy, zmierenia, uzdravovania a odpustenia boli srdcom tohoročného kongresu, keď je sú aj iné miestne cirkvi poznačená kauzami zneužívania, a vydáva sa na cestu obnovy. Minulosť je potrebné spracovať, nedôveru prekonať, uzdraviť zranenia, posilniť vieru ľudí a upevniť jednotu Cirkvi, a to práve skrze uzdravujúcu a obnovujúcu silu Eucharistie. Kongres sprevádzali dva silné symboly. Prvým z nich bol „kameň uzdravenia“ – skala z granitu, ktorá bola počas celého kongresu pred hlavnou tribúnou, kde sa slávili bohoslužby. Je symbolom každého dieťaťa zraneného Cirkvou, ale tiež symbolom pevného rozhodnutia pre cestu uzdravovania a obnovy. Druhým významným symbolom kongresu bol zvon, ktorý v marci, v deň sv. Patrika, začal svoje putovanie po írskych farnostiach a vyzýval veriacich k modlitbe a účasti na spoločnej ceste duchovnej obnovy. -lh-

Vision 2000

Verím

N. 4/2012, Rakúsko

Ústrednou témou aktuálneho čísla rakúskeho časopisu *Vision 2000* je téma viery. Jeden z článkov sa venuje úvahám k otvoreniu *Roku viery*. Ďalší pripomína krásu, veľkosť a zázračné Božie pôsobenie, ktoré sú obsiahnuté vo vyznaní viery. Zaujímavý je pohľad autora ďalšieho príspevku, podľa ktorého veria aj agnosticí, avšak falošným autoritám. Preto je dôležité, aby sme v Európe, ktorá akoby sa zriekala viery, boli svedkami toho, čomu sme uverili. Nechýba ani list pápeža

Benedikta XVI., ktorý napísal pri príležitosti otvorenia Roku viery. O svojej viere svedčí Herbert Heissenberger, politológ, ktorý nachádza svoju realizáciu v pro-life aktivitách, ale tiež konvertitka, spisovateľka Christa Mevesová. Čitateľov povzbudí aj príklad ďalšieho svedka viery – Edity Steinovej, spolupátrónky Európy. Nechýbajú ani postrehy zo Svetového stretnutia rodín so Svätým Otcem, ktoré sa toho roku konalo v talianskom Miláne. -lh-

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Ing. Mgr. Mária Spišiaková, Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, grafika: Jolana Šinajová